

Vo zvolenskom Continentali
pred štrajkom - str. 3

Strojárom a hutníkom
zvyšia mzdy - str. 4

Je prezliekanie sa do „pracovného“
súčasťou prac. času? - str. 6

Prekročí minimálna mzda 600 eur?

Minimálna mzda môže byť na budúci rok výrazne vyššia ako dnes. Vývoj ekonomiky na Slovensku a reálna potreba zvyšovania miezd podľa ministra práce a sociálnych vecí Jána RICHTERA veľí k tomu, aby sa v budúcom roku minimálna mzda na Slovensku rapídne zvýšila.

Zástupcovia vládneho SMER-u hovoria o zvýšení minimálnej mzdy o 80 eur na 600 eur.

Odbory 635 eur

Konfederácie odborových zväzov (KOZ) SR chce ísť podobne ako vlni- ešte ďalej. Ich návrh je 635 eur.

Prezident KOZ SR, Marián MAGDOŠKO potvrdil, že hoci na Slovensku rástla minimálna mzda slušným tempom a dnes je na úrovni 520 eur, stále je to v porovnaní s vyspelými krajinami Európskej únie málo. „Budeme opäť požadovať 60 percent z priemernej mzdy na Slovensku, čiže vrátieme sa naspäť k tej sume 635 euro, pretože minulého roku nám nebola splnená.“

Samozrejme, väčšina zamestnávateľov je proti zvyšovaniu najnižšieho možného zárobku. Argumentujú tým, že by mal existovať pevný valorizačný mechanizmus, ktorý by upravil zvyšovanie minimálnej mzdy a tiež, že zamestnanec má z toho len minimálne výhody a naopak, firmy zaplatia štátu vyššie dane a odvody.

Minister vidí priestor na zvyšovanie

Pre ministra práce, sociálnych vecí a rodiny, Jána RICHTERA, bude rozhodujúca dohoda odborárov so zamestnávateľmi. Dodal, že priestor na ďalšie zvyšovanie minimálnej mzdy tu existuje. „Každopádne 60 percent sa nedá dosiahnuť odrazu a naraz. My sa postupne približujeme, možno pre informáciu treba povedať, dnes sme na 52,7 percenta. To znamená, že ten posun k tej 60-tke je žiaduci.“

Zároveň dodal: „Rešpektujem právo sociálnych partnerov, zamestnávateľov a zamestnancov, teda odborárov, ktorí zo zákona majú priestor do polky júla sa dohodnúť,“ povedal J. RICHTER.

Ak by sa podľa neho zamestnávateľia s odborármi dohodli na sume minimálnej mzdy na rok 2020, vláda to bude rešpektovať. Ak sa tak však nestane, návrh na zvýšenie minimálnej mzdy na budúci rok – tak, ako vlni- predloží ministerstvo práce a sociálnych vecí.

af, TASR

NA ORAVE BOLO RUŠNO!

Stovky zamestnancov z firiem Yanfeng a Visteon na výrobu automobilových komponentov protestovali v utorok popoludní (19. februára) pred areálom oboch spoločností v Námestove. Dôvodom je ich dlhodobá nespokojnosť s platmi, vyše štyri mesiace trvajúce kolektívne vyjednávania, ktoré v oboch firmách viedli k sporu a skončili pred sprostredkovateľom, ale aj stúpajúce napätie a zlá atmosféra na pracoviskách, kde sa manažment zamestnancom vyhráža dovozom lacnejšej pracovnej sily zo zahraničia.

Pískot, skandovanie a transparenty s heslami: „Za tvrdú prácu viac peňazí!“, „Za naše mozole sa máte ako prasce v žitel!“ či „STOP – ľudia už nečakajú pred bránou!“ Tak vyzeralo skoré popoludnie na parkovisku pred areálom oboch firiem, kde sa v dvoch etapách o 13.00 hod. a o 14.00 hod. (pri výmene ľudí na zmenách) vystriedalo niekoľko stoviek rozhorčených zamestnancov. Ako vyplývalo z ankety oslovených protestujúcich, rozhodnutie im nechýba:

- Opýtaná č. 1: „Elektrina, plyn, voda, kúrenie. Všetko ide hore a platy sú furt na nule.“
Opýtaná č. 2: „Ja zarobím aj s príplatkami cca 650 euro.“
Opýtaný č. 3: „Na iné veci majú, ale nám, zamestnancom na zvýšenie platov nemajú. Iba každý rok sľubujú a vyhovávajú sa.“
Opýtaný č. 4: „Musíme vydržať! Veď tu sa stále rozpráva, že sa bude prepúšťať.“

Ako potvrdil šéf vyjednávacieho tímu za zamestnancov, predseda Základnej organizácie OZ KOVO Nižná - Marián CVANCIGER, ktorý sa v spoločnosti Yanfeng Slovakia pokúša dohodnúť mzdový dodatok a v susednom Visteone novú kolektívnu zmluvu, názory oboch vyjednávacích strán sú diametrálne odlišné: „Požiadavka na priemerné navýšenie v obidvoch spoločnostiach je z našej strany cca 80 eur a zamestnávateľ ponúka cca 20 až 30 eur. Ale nedospeli sme ani k priblíženiu našich stanovísk. Dá sa povedať, že sme úplne diametrálne každý na inej strane, kde zamestnávateľ stále tvrdí – tak, ako každý rok, že všetci zahynú aj firma zahynie, keď zamestnancom zvýšia mzdy.“

Emil MACHYNA, predseda OZ KOVO, ktorý sa tiež zúčastnil námestovského protestu, v tom má jasno: „Tých desať, jedenásť, dvanásť percent je v norme a z celkových nákladov to tvorí nejakých 0,8 % nákladov týchto firiem. Takže je priestor, aby to zaplatili, aby tí ľudia mali lepšiu životnú úroveň a lepšie pracovali.“

Pokračovanie na 2. strane.

VO SVIDNÍKU PREPÚŠŤAJÚ KRAJČÍRKY

Na východe Slovenska sa chystá hromadné prepúšťanie. Odevná firma I.C.A., ktorá sa zaoberá výrobou pánskych odevov, plánuje zo svojho podniku vo Svidníku prepustiť 103 ľudí z celkového počtu 137 zamestnancov. Dôvodom je presun výroby do Srbska.

Talianka spoločnosť, ktorá je už niekoľko rokov majiteľom firmy I.C.A. vo Svidníku, poskytla stanovisko, v ktorom vysvetľuje, prečo okliešťujú svoje aktivity na Slovensku: „Je to hlavne z dôvodu každoročného zvyšovania nákladov, ktoré naše tržby nie sú schopné vykryť. Robiť biznis s dosahovaním negatívnych výsledkov nie je prijateľné a preto hľadáme riešenia, aby sme vykazovali zisky tak, ako každá iná súkromná spoločnosť,“ uviedol konateľ spoločnosti I.C.A., Stefano VANZAN.

Zostane 34 zamestnancov

Vo Svidníku tak zostanú kooperácia, žehliareň a striháreň a s nimi 34 zamestnancov. Odborový zväz KOVO, ktorý v tomto závode obhajuje záujmy zamestnancov, už rokoval so zamestnávateľom o vzniknutej situácii. Podľa slov J. BALICU, člena predsedníctva Rady OZ KOVO, sa má všetko šitie presunúť do Srbska.

Pokračovanie na 2. strane.

Aj LIDL je KOVO

Odborový zväz KOVO je nielen najväčším, ale najmä najúspešnejším a „najviditeľnejším“ odborovým zväzom na Slovensku.

Dávno prítom nezduružuje len zamestnancov v kovovýrobe, strojárstve, hutníctve, v elektrotechnickom či automobilovom priemysle - ako by sa to dalo podľa názvu KOVO očakávať. Pod jeho hlavičkou pracujú aj kováči z verejnej dopravy, sklárskeho priemyslu, stredných odborných učilíšť, hasiči, zamestnanci bytového hospodárstva, ale aj služieb.

Preto je pre nás vždy dobrou správou, že záujem o členstvo v OZ KOVO stúpa a že sa naša kovácka rodina rozrastá - aktuálne aj o zamestnancov a členov Úsekovkej organizácie - prevádzky LIDL ZO OZ KOVO FM Slovenská.

Táto základná organizácia oficiálne pôsobí od leta 2016, akýsi reštart nastal na jeseň 2018, ale najmä po príchode novej predsedníčky, p. Tatiány SEĽANOVEJ, ktorá po ukončení rodičovskej dovolenky nastúpila k 1. februáru tohto roku nielen do práce, ale aj na post šéfy miestnych odborov. Prítom už pár mesiacov je snahou jej i členov Výboru tejto základnej organizácie dohodnúť sa so zamestnávateľom na jej dlhodobom uvoľnení z práce pre plný výkon tejto funkcie, čím by mohla pružnejšie a profesionálnejšie reagovať na akékoľvek podnety - tak zo strany zamestnancov, ako i zamestnávateľa.

Dôležitým momentom pre činnosť tejto úsekovkej organizácie - ako i pre následné vyjednanie kolektívnej zmluvy, ktorá prináša zamestnancom nielen zlepšenie mzdových a pracovno-právnych podmienok, ale aj viacero sociálnych benefitov - je predovšetkým posilnenie členskej základne.

Takmer 5 tisíc zamestnancov

Zamestnanci sú totiž odbory a odbory sú zamestnanci. Ale len silné odbory a súdržná členská základňa dokážu pre seba zabezpečiť lepšie vyjednávací možnosti i výraznejšie výsledky kolektívneho vyjednávania. V tejto spoločnosti, ktorá má na Slovensku takmer 5 000 zamestnancov, 134 filiállok - vrátane bratislavskej centrály - a 3 logistické centrá, je potenciál naozaj obrovský.

Ako povedala predsedníčka Úsekovkej organizácie - prevádzky LIDL ZO OZ KOVO FM Slovenská, p. Tatiana SEĽANOVÁ: „Mojim cieľom je zastupovať zamestnancov a členov odborov v rámci celého Slovenska čo najlepšie a vo všetkých oblastiach, ktoré nám legislatíva umožňuje. Chceme zlepšiť ich pracovné i mzdové podmienky, ale aj kvalitu ich práce - tak pre zamestnancov, ako aj pre zamestnávateľa. Lebo ak nebudú spokojní zamestnanci, nebude spokojný zákazník, a teda ani zamestnávateľ.“

Aj preto každý, kto má záujem dozvedieť sa o pôsobení tejto úsekovkej odborovej organizácie viac, alebo chce do nej rovno vstúpiť a spolupodieľať sa na zlepšení a skvalitnení svojich pracovno-právnych podmienok, môže sa bližšie informovať na fb profile: https://www.facebook.com/Úseková_organizácia_-_prevádzka_LIDL_ZO_OZ_KOVO_FM_Slovenská. Alebo kontaktovať predsedníčku na e-mail: senanova.lidlobdory@gmail.com.

Organizácii prajeme veľa zdraru a veríme, že o nich ešte budeme počuť. **af**

NA ORAVE BOLO RUŠNO!

Pokračovanie z 1.strany.

V oboch spoločnostiach pracuje vyše 1 500 zamestnancov. Priemerná čistá mesačná mzda u operátorov výroby v oboch závodoch dosiahla od 550 eur do 670 eur - v závislosti od toho, či zamestnanec pracoval v nočných zmenách, v sobotu a v nedeľu. Pre porovnanie - celoslovenský priemer je 750 eur.

O stanovisko sme požiadali aj vedenie oboch firiem - Yanfeng Slovakia Automotive Interior Systems, s.r.o. a tiež Visteon Electronics Slovakia, s.r.o. Na vrátnici pri vstupe do areálu nám však zamestnanci SBS služby len pretlmočili, že sa odmietajú vyjadriť.

V priebehu tohto týždňa sa majú v oboch firmách uskutočniť konania pred sprostredkovateľmi. Od ich výsledku bude závisieť aj ďalší postup zástupcov zamestnancov. Potvrdil to aj predseda OZ KOVO, E. MACHYNA: „Ak sa nedo-

hodneme pred sprostredkovateľom, tak ideme na podpisy a začneme zbierať podpisy pod vyhlásenie ostrého štrajku.“ Zároveň dodal: „Dnes je nedostatok pracovnej sily a máme obrovskú výhodu v tom, že len tak ľahko ľudia nenahradia nikým iným, ani cudzincami, takže títo ľudia majú obrovskú šancu vybojovať si väčšie mzdy - ak budú jednotní a dokážu vydržať do konca.“

Ďalší vývoj v oboch spoločnostiach budeme pozorne sledovať. Emócie ľudí sú značne vybičované a tí sú už netrpeliví. Potvrďuje to aj predbežný prieskum o vyhlásení štrajkovej pohotovosti a podpore požiadaviek svojich kolektívnych vyjednávačov spred niekoľkých týždňov. V Yanfengu anketu podpísalo 760 zamestnancov, vo Visteone takmer 450. V oboch spoločnostiach je od polovice januára vyhlásená štrajková pohotovosť.

Text a foto: Anita Fáková

VO SVIDNÍKU PREPÚŠŤAJÚ KRAJČÍRKY

Pokračovanie z 1.strany.

Vedenie síce povedalo, že sú s prácou slovenských šičiek spokojní, ale z dôvodu vysokých výrobných nákladov hľadajú lacnejšiu alternatívu mimo Slovenska.

Výpoveďou v apríli, dohodou aj hneď

„Sú dve možnosti prepúšťania - výpoveďou alebo dohodou. Ten, kto pristúpi na dohodu, dostane odstupné podľa počtu odpracovaných rokov, ale z firmy odíde okamžite, čiže už nedostane žiaden plat. Pri výpovedi budú zamestnanci ešte určitý čas pracovať a potom dostanú odstupné. Šičky preto upozorňujeme, aby si dobre rozmysleli, ktorú možnosť si vyberú, aby nepišli o peniaze,“ podotkol Jozef BALICA z OZ KOVO s tým, že zástupcovia odborov teraz očakávajú od talianskeho zamestnávateľa seriózny prístup pri rozvázaní pracovných pomerov a maximálnu súčinnosť v zmysle platnej slovenskej legislatívy. „Odborový zväz KOVO poskytne svojim členom náležité poradenstvo, pomoc a plnú angažovanosť tak, aby zamestnanci nepišli o svoje nároky, ktoré im patria pri ukončení pracovných pomerov,“ uzavrel J.BALICA.

Zamestnankyne prijali smutnú správu ťažko. Mnohé tu odpracovali viac ako 30 rokov, pričom ich priemerná mzda sa pohybovala v rozmedzí od 500 eur do 600 eur v hrubom - aj s príplatkami.

Protest pred Vianocami

Prítom ešte v decembri 2014, pár dní pred Vianocami, to s touto odevnou fabrikou vyzeralo všelijako. Zamestnankyne vtedy usporiadali pred firmou protestné zhromaždenie, aby poukázali na svoje slabé zárobky - viaceré pod úrovňou minimálnej mzdy - ale aj náročné

pracovné podmienky, zimu na dielňach, zastarané technológie či arogantné správanie talianskeho majiteľa. To všetko negatívne ovplyvňovalo komunikáciu i celkovú atmosféru v spoločnosti. Taliansky majiteľ vtedy protest i tlak médií a verejnosti ignoroval. K náprave a doplateniu miezd ho napokon zaviazal až Krajský inšpektorát práce v Prešove, ktorý tu začiatkom roku 2015 - na podnet OZ KOVO - vykonal šetrenie.

Čo ďalej?

Okres Svidník patrí z hľadiska zamestnanosti k tým menej preferovaným regiónom na Slovensku. Momentálne je tu miera evidovanej nezamestnanosti na úrovni 11,79 %. Po prepúšťaní v odevných závodoch stúpne na viac ako 12 %. Netreba zdôrazňovať, že pre krajčírky tu veľa pracovných možností nie je.

Ján ŠLAUKA, ďalší člen predsedníctva Rady OZ KOVO, ktorý spolu s J.BALICOM do Svidníka pricestovali, aby zamestnancom z fabriky poskytli poradenstvo a pomohli im orientovať sa v tejto neľahkej situácii, skonštatoval: „Našou snahou tu nie je nejakým spôsobom kritizovať zamestnávateľa tohto alebo ktoréhokoľvek iného. Ide nám o to, aby sa aj do tejto časti republiky dostali zamestnávateľia s pridanou hodnotou, ktorí vytvoria také podmienky, ktoré zabezpečia naozaj dôstojný zárobok pre zamestnancov a zamestnankyne v tomto regióne.“

Zároveň vyzval samosprávy, vyšší územný celok, ako aj vládu, aby v regióne vytvorili podmienky pre možnosti podnikania takýchto firiem.

A. Fáková

priority mesačník OZ KOVO

Vydáva: OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o.
ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica.

Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk

Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavel KÚŠ, predseda,

členovia: Ing. Daniela LENGVELOVÁ,

Irena ŠKROVINOVÁ, Robert MOLNÁR,

JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján ŠLAUKA,

Ing. Michal KUKOLÍK

Šéfredaktorka: Mgr. Anita FÁKOVÁ

Grafická úprava: Tomáš BLIČKA - BAWA

Tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča. ISSN: 1338-3051

Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia.

Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk.

Najbližšie číslo PRIORÍT vyjde 31.3.2019

M. ŠEFČOVIČ: Odbory vytvárajú podmienky na sociálny zmier

Vo štvrtok, 14. februára, navštívil našu najväčšiu hutnícku spoločnosť - U.S.Steel Košice (USSK) - podpredseda Európskej komisie pre energetickú úniu, Maroš ŠEFČOVIČ. Na záver stretnutia, v ktorom s prezidentom košickej fabriky Jamesom BRUNOM rozoberali viaceré aktuálne témy, vrátane brexitu, podporil myšlienku zavedenia špeciálneho európskeho cla na dovoz ocele, ktorej výroba viac zaťažuje životné prostredie. O spoločnosti U.S.Steel Košice je pritom dobre známe, že do environmentálnych projektov na výrobu tzv. čistejšej ocele, ktorá menej zaťažuje životné prostredie, investujú pravidelne nemalé prostriedky.

Aj to bol impulz, aby sme pána Maroša ŠEFČOVIČA oslovili s niekoľkými otázkami, v ktorých sme sa ho pýtali na jeho názor na odbory, ich aktuálne postavenie i témy, ktoré zástupcovia zamestnancov v našej spoločnosti nastoľujú a obhajujú.

Pán Šefčovič, aký je Váš názor na odbory?

Rád využijem príležitosť, aby som odborom - a špeciálne aj Odborovému zväzu KOVO - vyslovil rešpekt a svoje uznanie k práci, ktorú odvádzate v prospech ľudí - zamestnancov, ktorých záujmy zastupujete na rôznych profesijných úrovniach. **Odbory vnímam ako jeden z kľúčových pilierov spoločnosti, pretože v dialógu s vládou a zamestnávateľmi vytvárajú podmienky na sociálny a politický zmier.** Bez neho sa nemôže žiadna spoločnosť posunúť vpred. Pozrime sa do Európy, čo sa stane, ak budú odbory na chvíľu mimo diania, a ľudia začnú presadzovať svoje sociálne požiadavky prostredníctvom násilnia v uliciach. **Kde sa končí priestor na konštruktívny dialóg, začína diktovať podmienky nekoordinovaná ulica.** Je to moment, ktoré si uvedomuje každý zodpovedný verejný činiteľ.

Čo považujete na Slovensku za najväčšie výzvy?

Ako bývalý podpredseda európskej vlády mám skúsenosti, ako v rôznorodom svete európskych záujmov vytvá-

rať dohody a politický zmier. Ak chceme posunúť Slovensko vpred a obstať v medzinárodnej konkurencii, musia sa na Slovensku skončiť neproduktívne politické hádky a osočovanie. **Vráťme politiku ľuďom a robme ju pre ľudí. Iba silné sociálne Slovensko prežije v sociálnej Európe.** Pozorne som si všimol vaše aktivity, smerujúce k rastu životnej úrovne na Slovensku. Ako politik so silným sociálnodemokratickým cítením sa plne hlásim k opatreniam vlády, ktoré priniesli rast minimálnej mzdy na 520 eur, umožnili nárast plátov v štátnej a verejnej správe o 20 percent. Príplatky za nočnú prácu, cez víkend a vo sviatky považujem za dôležitý krok k približovaniu životnej úrovne vo vyspelých krajinách Európskej únie. **Ak chceme zabezpečiť pozitívnu budúcnosť Slovenska, je potrebné posilniť rodinnú politiku a zároveň vytvoriť dôstojné podmienky pre našich seniorov.**

Ako vnímate iniciatívu OZ KOVO „zastropovať“ vek odchodu do dôchodku na 64 rokov a pre matky, vychovávajúce aspoň jedno dieťa, ešte menej?

Tento návrh ma zaujal a rád by som mu venoval osobitnú pozornosť. Viem, že je to jedna z hlavných tém OZ KOVO a zorganizovaná petičná akcia sa opiera o veľkú podporu ľudí. Veď práve ľuďom musíme vytvoriť dôstojné podmienky, aby si ešte mali možnosť užiť v relatívnom zdraví dôchodkový vek. Narážam pritom napríklad na

ukazovateľ „roky života v zdraví“, kde sa s vekom zhruba 56 - 57 rokov nachádzame na konci európskeho rebríčka. Celý dôchodkový systém je obrovská úloha pre dnešok aj budúcnosť, najmä vzhľadom na starnutie populácie a udržateľnosť verejných financií. Preto zároveň zdôrazňujem, že zastropovanie dôchodkov musí ísť ruka v ruke so zvyšovaním produktivity práce, s modernizáciou ekonomiky v spojitosti s prebiehajúcou priemyselnou revolúciou 4.0, s opatreniami v politike zamestnanosti a s intenzívnou podporou rodinnej politiky a pôrodnosti. Tých výziev, pred ktorými Slovensko dnes stojí, je však omnoho viac. Chcel by som prispieť k tomu, aby Slovensko bolo na tieto zmeny pripravené a malo perspektívnu budúcnosť.

Ďakujeme za Váš čas.

V CONTINENTALI SPROSTREDKOVATEĽ - BUDE ŠTRAJK?

Podľa nálady veľkej časti zamestnancov to nie je vyľúčené. Faktom ostáva, že po 9. kolách kolektívneho vyjednávania, ktoré začalo predložením návrhu kolektívnej zmluvy zamestnávateľovi (18.6.2018), sa ponuky oboch strán veľmi nezbližili. Platnosť starej kolektívnej zmluvy pritom skončila posledným dňom roku 2018 a bola predĺžená do 31.marca tohto roku.

Prvé vyjednanie v septembri

Odborári zo Základnej organizácie OZ KOVO Continental Zvolen, na čele s predsedom Mariánom TUHÁRSKYM, požadovali v prvom rade navýšenie miezd: „Naša požiadavka bola navýšiť mesačné tarifné mzdy výrobným zamestnancom o 100 eur a 3% previesť do variabilnej zložky mzdy. Nevýrobným zamestnancom navýšiť tarifné mzdy o 10%. Ďalej zvýšiť odstupenia za prácu v sobotu a v nedeľu atď.“ vymenoval predseda odborov, M.TUHÁRSKY a pokračoval: „Zamestnávateľ až na 2. kole v protinávru ponúkol navýšenie tarifnej mzdy u nevý-

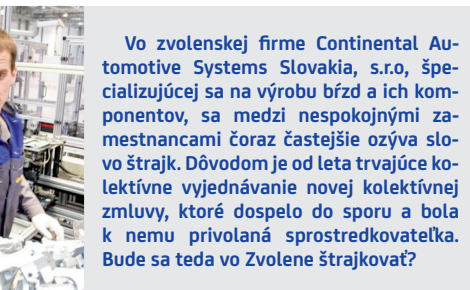
robných zamestnancov o 5% a u výrobných 0% + 2% do variabilnej odmeny. S čím sme, samozrejme, nesúhlasili.“

Po 9. kolách sprostredkovateľka

Uskutočnil sa teda kolotoč kolektívnych vyjednaní, až kým po 9. kole - v závere januára - nevyhlásili zástupcovia odborov spor a poslali žiadosť na ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny o pridelenie sprostredkovateľa.

V tom čase už odbory požadovali nárast tarifných miezd všetkých zamestnancov o 100 eur, zamestnávateľ navrhol zvýšenie tarifných miezd u výrobných zamestnancov len o 4,7%, resp. 37 eur a u nevýrobných o 5%, resp. 78 eur. Pritom priemerná tarifná mzda výrobných zamestnancov je tu cca 895 eur a nevýrobných cca 1.470 eur.

To sa už atmosféra v podniku, kde pracuje vyše 1.200 zamestnancov, z ktorých je cca 590 nevýrobných, dala kráčať. Zástupcovia odborov si medzi zamestnancami spravili orientačnú anketu o podpore svojich požiadaviek, ku ktorej sa kladne vyjadrili 2/3 ľudí. Viacerí otvorene rozprávali o štrajku a trvali na vyhlásení štrajkovej

Vo zvolenskej firme Continental Automotive Systems Slovakia, s.r.o, špecializujúcej sa na výrobu brzd a ich komponentov, sa medzi nespokojnými zamestnancami čoraz častejšie ozýva slovo štrajk. Dôvodom je od leta trvajúce kolektívne vyjednanie novej kolektívnej zmluvy, ktoré dospelo do sporu a bola k nemu privolaná sprostredkovateľka. **Bude sa teda vo Zvolene štrajkovať?**

pohotovosti. Odbory však nechceli urobiť tento krok skôr, ako sa stretnú s určenou sprostredkovateľkou.

Bude štrajk?

Vo februári sa následne uskutočnili dve stretnutia so sprostredkovateľkou s tým, že do 18.2. mala pripraviť pre obe vyjednávací strany vlastný návrh, keďže ich vzájomná dohoda sa javila ako nereálna. Zamestnávateľ totiž výraznejšie navýšenie tarifných miezd radikálne odmietal. Výsledný návrh sprostredkovateľky ponúkal navýšenie taríf pre nevýrobných zamestnancov 78 eur a pre výrobných 54 eur. Odbory s tým ale nesúhlasili, čím sa konanie pred sprostredkovateľkou uzavrelo ako neúspešné.

Predseda odborov, Marián TUHÁRSKY, vysvetlil: „Návrh sprostredkovateľky považujeme za neprijateľný, nakoľko sme následne urobili anketu medzi zamestnancami, či súhlasia s takýmto návrhom navýšenia tarifných miezd. Tí to však výraznou väčšinou odmietli. Zároveň sme začali s hlasovaním zamestnancov o štrajku. V prípade ich väčšinového súhlasu sme pripravení aj na tento krok,“ uzavrel predseda odborov, M.TUHÁRSKY.

A.Fáková, M.Tuhársky

Očami
podpredsedníčky
OZ KOVO:

Začnime od seba

V dnešnej, rýchlej dobe príliš často hovoríme a počúvame, aká je súčasná situácia náročná, aké kladie pred nás neprekonateľné prekážky, ako sa prejavy individualizmu zakrádajú aj do nášho odborárskeho života, ako pojem solidarita stráca svoju podstatu, ako nás oslabuje nezáujem a rezignácia k veciam spoločným a spoločenským...

Nehovorím, že to tak nie je. Ide však skôr o to, aký je náš vlastný, osobný postoj k situáciám, ktoré sa dejú, k ľuďom a veciam, ktoré sú okolo nás. Nedávno som si prečítala názor jednej americkej psychologičky, ktorá sumarizovala závery vedeckých výskumov, týkajúcich sa stresu. Ona sama desiatky rokov presviedčala svojich klientov o negatívnom vplyve stresu na ľudské zdravie a jeho možných fatálnych dôsledkoch. Závery vedeckých štúdií boli pre ňu šokom. Americkí vedci na základe rozsiahlych štúdií dospeli k záveru, že stres má negatívny vplyv viac na tých, ktorí veria v jeho negatívne účinky. Naopak ľudia, ktorí chápu stres ako obrannú a ochrannú reakciu organizmu na stresovú situáciu, ktorá im má pomôcť prežiť, sú postihnutí účinkami stresu oveľa menej.

Čo tým chcem povedať? Iba to, že **ak budeme sami veriť, že prekážky, ktoré nám vstupujú do cesty, sú neprekonateľné, že individualistické zmýšľanie je nemenné, že solidarita už nikoho nezaujímá alebo že ľudia sa nebudú zaujímať o veci verejné a spoločné a aktívne sa zapájať aj do občianskeho života - stane sa to.** Pretože vlastným postojom, ktorý bude negativistický a pasívny, nevytvoríme dostatočný priestor na zmenu a nebudeme sami jej motorom a súčasťou.

Osobne si myslím, že hlavnou príčinou toho, prečo veci nefungujú tak, ako by mali, je presvedčenie a viera v to, že sa to nikdy nepodarí zmeniť a z nej vyplývajúci pasívny prístup. Veď predsa, čo môže dokázať jeden malý človečik - hoc aj človečik vybavený ľudskými a občianskymi právami - v tom obrovskom súkolí politiky, moci a peňazí? Odpoveď je: **Môže zmeniť veľmi veľa. Svoj postoj, svoje presvedčenie a svoju vieru v to, že sa veci podaria a že aj prípadný neúspech je len jedným krokom k úspechu.**

A neplatiť to len v politickom a občianskom živote, ale aj v živote odborárskom. Náš úspech a naša akcie schopnosť musí prameniť v prvom rade z nás samých. Z nášho presvedčenia a viery, že zmena je nielen žiadúca, ale aj možná. Stačí spojiť sily. Ale začať musí každý od seba.

Prajem vám všetkým veľa úspechov.

Monika Benedeková
podpredsedníčka Rady OZ KOVO

Lúčime sa

Vážený kolegovia, s hlbokým zármutkom Vám oznamujeme, že 8. februára 2019 nás po ťažkej chorobe vo veku 72 rokov navždy opustil dobrý kolega, skvelý priateľ a dlhoročný odborový funkcionár - predseda Základnej organizácie OZ KOVO Martinmetal Martin,

pán Dušan BARTKO.

Češť jeho pamiatke...

STROJÁRI A HUTNÍCI SI POLEPŠIA

Po niekoľkomesačnom vyjednávaní dodatku ku kolektívnym zmlúvam vyššieho stupňa v hutníckom a strojárskom priemysle nakoniec došlo medzi zástupcami odborov a zamestnávateľskými zväzmi k dohode. Hutníci si v tomto sektore v rámci dohodnutého Dodatku prílepšia od 1. februára 2019 o 4,91%, strojáři od 1. marca 2019 o 5,92%.

HUTNÍCI

Vyjednávanie mzdového dodatku ku kolektívnej zmluve vyššieho stupňa (KZVS) v hutníckom priemysle sa začalo v závere novembra s tým, že OZ KOVO žiadal nárast mzdových taríf o 10,9%. Na 2. kole vyjednávaní - v decembri 2018 - predložili zamestnávateľi protinávrh na priemerné navýšenie tarífnych miezd o 3,92%. OZ KOVO reagovalo svojím protinávrhom vo výške 8,3%, čo zodpovedá rastu minimálnej mzdy. V januári 2019 - na 3. kole - došlo k zblíženiu návrhov oboch strán až kým sa nakoniec - 6. februára - obe protistrany nedohodli. **Výsledkom kolektívneho vyjednávaní kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (KZVS) hutníckej je rast tarífnych miezd o 4,91% v priemere, čo znamená priemerný nárast taríf o 31 eur. Dodatok je účinný od 1. februára 2019.**

STROJÁRI

V rámci kolektívneho vyjednávaní v odvetví strojárskoho priemyslu vyjednával OZ KOVO pre rok 2019 len mzdovú časť KZVS, pričom predložil návrh tohto dodatku vychádzajúc z minimálnej mzdy na rok 2019, t.j. 520 eur v 1. tarífnej triede a 960 eur v 12. tarífnej triede. Po 3. kolách kolektívnych vyjednávaní napokon došlo k dohode **od 1. marca 2019 v odvetví strojárstva porastú tarífne mzdy v priemere o 5,91%, čo je v absolútnom vyjadrení v rast o 34 eur.**

VEREJNÁ DOPRAVA

Kolektívne vyjednávanie KZVS vo verejnej doprave sa opäť komplikuje. Aj keď **strana zamestnávateľov** zo Zväzu autobusovej dopravy prišla na januárovom treťom kole vyjednávaní **s novým protinávrhom na rast priemer-**

ných miezd najmenej o 5%, resp. za roky 2018 a 2019 kumulatívne o najmenej 11% a v 6. tarífnej triede (vo-dič) s návrhom na tarífnu mzdu 3,50 €/hod., zástupcovia OZ KOVO tento návrh neakceptovali a požiadali o určenie sprostredkovateľa.

ELEKTROTECHNICI

V októbri predložili vyjednávači OZ KOVO zamestnávateľskému zväzu v odvetví elektrotechnického priemyslu návrh dodatku ku KZVS, ktorý obsahuje úpravu mzdovej časti na rok 2019 a zosúladienie mzdového zvýhodnenia za nočnú prácu a prácu v sobotu alebo v nedeľu so Zákonníkom práce. **Návrh vychádza zo schválenej minimálnej mzdy v roku 2019 a predstavuje 520 eur v 1. tarífnej triede a 840 eur v 12. tarífnej triede.** Ani po 2. kolách vyjednávaní zatiaľ vyjednávací tímy nedospeli k dohode, aj keď sa návrhy oboch strán predsa len zblížili. **Zamestnávateľská strana predložila návrh na rast taríf o 1% nad infláciu za rok 2019, čo predstavuje 3,7% nárast. OZ KOVO tento návrh odmietlo a požiadalo zamestnávateľský zväz o jeho prehodnotenie.**

BYTOVÉ HOSPODÁRSTVO

V roku 2019 bude pre oblasť bytového hospodárstva dojednaná iba mzdová časť. Ešte v septembri 2018 zaslali „kováci“ návrh zamestnávateľskému zväzu, ktorý predstavoval priemerné zvýšenie tarífnych miezd o 8,3%. Prvá tarífna trieda je navrhovaná na úrovni 520 eur a 12. tarífna trieda na úrovni 909 eur. **Návrh, predložený Združeniu bytového hospodárstva SR, sa má prerokovať na Valnom zhromaždení, ktoré je plánované na apríl 2019.** Až následne bude možné pristúpiť k vyjednávaní a prípadnému podpisu Dodatku č. 1 ku KZVS, s predpokladanou účinnosťou od mája 2019.

HASIČI

Odmeňovanie zamestnancov HaZZ SR upravuje kolektívna zmluva pre zamestnancov, odmeňovaných podľa Zák.č. 552/2003 Z.z., na základe ktorej sa v roku 2018 mzdy zamestnancov v HaZZ zvýšili o 4,8%. **Avizovaná KZVS pre zamestnancov HaZZ s účinnosťou od 1.1.2019 zabezpečí navýšenie miezd o 10% a nárast o ďalších 10% v roku 2020.**

Monika Benedeková,
hlavná kolekt. vyjednávačka
a podpredsedníčka OZ KOVO

Vlani 38 smrteľných úrazov

V minulom roku bolo Národnému inšpektorátu práce (NIP) na území Slovenska oznámených 38 smrteľných pracovných úrazov, čo je najnižší počet za posledných dvadsať rokov. Až 13 z nich pritom vzniklo pri dopravných nehodách.

Informoval o tom generálny riaditeľ NIP - Karol HABINA. Zároveň dodal, že **zaznamenali 69 prípadov ťažkých úrazov**, čo je o vyše 40 % menej ako v roku 2017. **V minulom roku bolo celkovo 9 080 pracovných úrazov, čo je o 835 menej ako v roku 2017.**

Pokuty pre zamestnávateľov

Inšpektori pri šetrení zistili, že z celkového počtu niesli zamestnávateľia zodpovednosť za štyri smrteľné a šesť ťažkých pracovných úrazov. NIP zamestnávateľským subjektom uložil desať pokút vo výške 352 000 eur.

Ako uviedol K. HABINA, prioritou NIP je účinne šíriť osvetu a vykonávať prevenciu, ale aj kontrolovať a sankcionovať zamestnávateľov za nedodržanie pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP). „Spolu s mojimi kolegami sme odhodlaní urobiť všetko pre to, aby sa bezpečná práca a dôstojné pracovné podmienky stali každodennou realitou všetkých pracujúcich ľudí,“ povedal generálny riaditeľ NIP.

NIP pravidelne kontroluje najmä firmy, pôsobiace v najrizikovejších sektoroch, medzi ktoré sa radí stavebníctvo, výroba a doprava.

Generálny riaditeľ NIP zároveň spomenul, že v roku 2019 sa pozornosť inšpektorov práce sústreďuje na to, či zamestnávateľia systematicky dodržiavajú predpisy BOZP.

Do programu Bezpečný podnik sa zatiaľ v rámci Slovenska zapojilo 51 podnikov.

PRESEDA ZO SIPRINU ODŠKODNENÝ

V súvislosti s vlnajším náročným kolektívnym vyjednaním v bratislavskej spoločnosti Siprin, s.r.o., ktorá sa zaoberá priemyselno-automatizáciou, poskytovaním servisu a technologickej údržby – sa otvorene spomínalo aj slovo štrajk. Situácia sa nakoniec stabilizovala a vedenie spoločnosti spolu s miestnou Základnou organizáciou OZ KOVO Siprin podpísali kolektívnu zmluvu, platnú na roky 2018 až 2020.

V tejto súvislosti sa však v závere januára 2018 objavila ďalšia kauza, týkajúca sa osoby predsedu ZO OZ KOVO Siprin, p. Ivana JAVORKU. Tomu bol 30. januára 2018 - so slovnou výmene s členmi miestnej SBS služby - bezdôvodne a neoprávnené odobratý vstupný preukaz a tým de facto znemožnený vstup na pracovisko.

Na vysvetlenie - firma Siprin je dodávateľom pre bratislavskú automobilku Volkswagen Slovakia (VW SK) a.s. a sídli v areáli, kde ochranu objektu zabezpečovala tretia spoločnosť v mene VW SK. Práve zamestnanec tejto služby svojvoľne odobral predsedovi odborov vstupný preukaz.

Bez práce a bez príjmu

Táto situácia sa napriek viacerým výzvam zo strany miestnych odborov a právnikov Metodického pracoviska OZ KOVO v Bratislave, aby sa uskutočnilo stretnutie s vlastníkom areálu (VW SK) a veci sa konštruktívne vyriešili, dlhé mesiace potichu tolerovala, pričom pán I. JAVORKA priebežne prichádzal z mzdu.

Zamestnávateľ mu totiž odmietal vyplatiť jej náhradu, hoci on sám vytváral prekážku v práci tým, že mu nebol schopný zabezpečiť vstup do objektu a na jeho pracovisko. Zároveň mu tak bolo znemožnené vykonávať aj funkciu predsedu odborovej organizácie, nakoľko práve na pracovisku má predseda prístup k zamestnancom, tu rieši vzniknuté pracovno-právne problémy a tu sa odohráva gro jeho odborárskej práce.

Aby odborový predák uživil rodinu, vo februári čerpal dovolenku a v marci zas - v zmysle §240 ods.3 Zákonníka práce - pracovné voľno s náhradou mzdy, v súvislosti s aktivitami, spojenými s kolektívnym vyjednaním, ktoré je určené aj pre predsedu základnej organizácie na výkon jeho odborárskej funkcie. V apríli 2018 bol už bez príjmu.

Rozhodol až súd

Právnicki Metodického pracoviska OZ KOVO pripravili návrhy na vydanie neodkladných opatrení a podali ich koncom apríla minulého roka na súd. Až rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 19. júla 2018, ktoré nadobudlo vykonateľnosť 12. októbra 2018, sa podarilo p. I. JAVORKOVI zabezpečiť vstup na pracovisko, a to s povinnosťou vlastniť areál (VW SK) umožniť mu to po celú dobu trvania pracovného pomeru v spoločnosti Siprin.

Reálne sa tak stalo až 7. novembra minulého roku, kedy bol pán Ivan JAVORKA opätovne zaradený na svoje pôvodné pracovisko. Zároveň sa podarilo uzavrieť so zamestnávateľom korektnú dohodu o vysporiadaní sporných nárokov pre p. JAVORKU za mesiace august, september a október 2018, ktoré sa týkali nárokov na náhradu mzdy z dôvodu prekážky v práci na strane zamestnávateľa.

Sme radi, že sa p. Ivan JAVORKA nakoniec domohol svojich práv, aj keď to trvalo neuveriteľných 9 mesiacov, čo je v situácii, keď je zamestnanec bez príjmu, skutočne dlhá doba.

Podakovanie tak patrí aj právnikom Metodického pracoviska OZ KOVO v Bratislave, vďaka ktorým získal predseda miestnej základnej organizácie späť nielen svoje postavenie, ale i pracovné miesto a ušľú mzdú.

A.Fáková, M.Vavro

Výbory RRP k petícii

Odborový zväz KOVO spustil v polovici júla minulého roku petíciu za vyhlásenie referenda na stanovenie hornej hranice veku odchodu do dôchodku na 64 rokov s tým, že ženy, ktoré vychovali deti, budú môcť ísť do penzie skôr - a to za každé dieťa o pol roka skôr do počtu maximálne troch detí.

Odvtedy sa udialo mnoho zásadných vecí. Kováci spolu s ďalšími odborovými zväzmi a verejnou spoločnosťou doteraz vzbierali okolo 240 tisíc podpisov a stále pokračujú. Návrh „zastropovania“ dôchodku si osvojili aj poslanci za stranu SMER-SD, ktorí pred vyše pol rokom predložili do parlamentu obdobné znenie ústavného zákona. Hlasovanie o ňom však bolo z rôznych dôvodov už štyrikrát preložené, pričom sa objavujú „zaručené“ vyhlásenia, ako táto reforma „zlikviduje“ štátny rozpočet a zadĺži ďalšie generácie.

Faktom je, že kreovanie štátneho rozpočtu majú v rukách politici, ktorí by mali reflektovať na celospoločenský záujem. Množstvo ľudí, podpísaných pod petíciou OZ KOVO, by malo byť presvedčivým dôkazom. Vyjadruje vôľu ľudí, ktorí nevládzu alebo odmietajú do vysokého veku pracovať, a to nielen v ťažkých a rizikových profesiách, pri pásoch, v hutách, v skladoch, za volantom autobusov či pri montáži súčiastok. Odmietajú robiť v dôchodkovom veku, nie to ešte v nepretržitej prevádzke, v nočných zmenách, cez vikendy či sviatky. Sú to ľudia, ktorí si chcú a potrebujú vydýchnuť. A ktorí nechcú dopustiť, aby podľa súčasnej platnej legislatívy a s tým spojeným predĺžovaním veku odchodu do dôchodku, išli aj ich deti do penzie takmer 70-ročné.

Lebo za všetkým je človek

A na to by nemal nikto z nás – a obzvlášť politici - zabúdať. Je totiž známe, že Slovensko má v rámci EÚ najvyššie percento ľudí, pracujúcich v nočných zmenách, v sobotu či nedeľu - je to až 23%, pričom európsky priemer je 6%. Pri súčasnej produktivite práce a započítaní nadčasov pracujú slovenskí zamestnanci v priemere o 7-8 rokov viac ako napr. nemeckí pracujúci. A najmä, Slováci

sa dožívajú dôchodku v horšom zdraví ako naši kolegovia v Európskej únii - s pravidelnou medicamentóznou liečbou sa u nás začína už v 56-ich rokoch.

Aj preto sa Odborový zväz KOVO rozhodol pokračovať vo svojej iniciatíve a nespoliehať sa len na poslancov parlamentu. Na to, aby tento ústavný zákon prešiel, musí totiž zahlasovať aspoň 90 zákonodarcov.

Petícia na výboroch

Petícia Skôr do dôchodku sa tak stala hlavnou témou zasadnutí Výborov Regionálnych rád predsedov OZ KOVO, ktoré sa uskutočnili 12. februára v Banskej Bystrici a v Košiciach (spoločné rokovanie kovákov z Prešovského aj Košického regiónu), 15. februára v Žiline a spoločné stretnutie Výborov Regionálnych rád predsedov OZ KOVO zo západného Slovenska sa ešte len uskutoční – a to 4. marca v Piešťanoch.

Okrem toho prítomní rozoberali aktuálne informácie z vyjednávaní vyšších kolektívnych zmlúv, venovali sa téme skrátenia týždenného pracovného času, ktorú chce v tripartite otvoriť KOZ SR a tiež finišujúcej kampani Za vyššie mzdy, ktorá sprezdáva podnikové i odvetvové kolektívne vyjednávanie v OZ KOVO už dva roky. Na záver sa však opäť vrátili k petičnej akcii, ktorú chcú iniciovať aj počas 1. kola prezidentských volieb v marci.

Podpísať petíciu je tak stále možné. Čisté petičné háčky získate na jednotlivých Metodických pracoviskách OZ KOVO v Bratislave, Prešove a Banskej Bystrici, alebo na stránke www.ozkovo.sk. Podpísať ju môžete aj elektronicky na https://www.peticie.com/referendum_za_dochodok.

Za Vašu podporu Vám ďakujeme.

A.Fáková

KRÁTKO

Pokles hospodárskeho rastu

Ministerstvo financií znižuje odhad rastu slovenskej ekonomiky na tento rok. Svoju pôvodnú zo septembra totiž vo februári zrevidovalo nadol o 0,5 percentuálneho bodu na 4 %. Rezort financií zároveň znížil výhľad rastu na nasledujúce obdobie o 0,2 percentuálneho bodu na 3,7 % v roku 2020 a o 0,1 percentuálneho bodu na 3,2 % v roku 2021. Na konci prognózovaného obdobia v roku 2022 ministerstvo predpovedá hospodársky rast na úrovni 2,5 %. Inflácia by sa mala v nasledujúcich rokoch držať nad dvoma percentami. V tomto roku by ešte ceny mali stúpnúť o 2,6 % a v nasledujúcich rokoch až do roku 2022 ministerstvo predpovedá zhodný rast spotrebiteľských cien o 2,4 %. Zároveň upozorňuje na riziká tvrdého brexitu, ktorý by mohol znížiť HDP Slovenska o 0,7 až 1,4 % HDP v dlhom horizonte.

Agentúry nebudú limitovať

Počet cudzincov, zamestnávaných na Slovensku cez agentúry dočasného zamestnávania nebude limitovaný. Plénum Národnej rady SR odmietlo novelu Zákonníka práce z dielne opozičného hnutia Sme rodina. Návrh zákona mal podľa predkladateľov ochrániť slovenský pracovný trh v prospech občanov pred zahraničnými pracovníkmi, ktorí sú zamestnávaní na Slovensku prostredníctvom pracovných agentúr dočasného zamestnávania alebo iných zamestnávateľov. Poslanci navrhovali tento cieľ realizovať zavedením 20-percentnej hranice počtu zahraničných pracovníkov.

Nezamestnanosť rástla

Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla v januári tohto roka 5,26%. V porovnaní s decembrom 2018, keď bola 5,04%, vzrástla o 0,22 percentuálneho bodu a medziročne sa znížila o 0,62 percentuálneho bodu. Vyplýva to údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Nezamestnanosť pritom vzrástla vo všetkých krajoch, najviac v Prešovskom. Stav disponibilných uchádzačov o zamestnanie dosiahol ku koncu januára 144.230 osôb. Medzimesačne tak vzrástol o 6.032 osôb, medziročne sa znížil o 18.845, čo je o 11,56 percent osôb menej. Celkový počet uchádzačov o zamestnanie bol začiatkom roka 176.176 osôb.

Železničiar sa dohodli

Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) a odborové organizácie, ktoré vyhlásili 11. januára štrajkovú pohotovosť, sa dohodli na znení novej kolektívnej zmluvy na roky 2019 a 2020. Zmluva garantuje zamestnancom výhody nad rámec Zákonníka práce a umožní čerpať sociálny fond. Zmluva neobsahuje definitívny mzdový rast, spoločnosť a odbory budú preto pokračovať vo vyjednávaní o mzdách. Dovtedy bude zamestnávateľ vyplácať mesačnú prémie 45 eur, ktorá bude poskytnutá s prihliadnutím na odpracované hodiny v príslušnom kalendárnom mesiaci. Prémia už bude súčasťou januárových mzdách. Odbory pôvodne požadovali zvýšenie tarifných miezd o 100 eur, teda cca o 10%, vedenie navrhlo len 10 eurové zvýšenie, čo následne vyústilo do štrajkovej pohotovosti.

TASR, Sita, red.

Pracovno-právna poradňa a BOZP

V praxi sa čoraz častejšie stretávame s otázkou, či je prezliekanie sa do pracovného odevu pred pracovnou zmenou, resp. po pracovnej zmene, súčasťou pracovného času, poprípade, či má byť čas strávený prezliekaním sa posudzovaný ako práca nadčas.

Je prezliekanie sa do pracovného odevu súčasťou pracovného času?

Podľa § 85 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“) „Pracovný čas je časový úsek, v ktorom je zamestnanec k dispozícii zamestnávateľovi, vykonáva prácu a plní povinnosti v súlade s pracovnou zmluvou.“ Základné povinnosti každého zamestnanca sú stanovené v § 81 Zákonníka práce. Podľa § 81 písm. b) je jednou z povinností zamestnanca byť na pracovisku na začiatku pracovného času, využívať pracovný čas na prácu a odchádzať z neho až po skončení pracovného času. Z predmetnej povinnosti zamestnanca je možné vyvodiť oprávnenie zamestnávateľa - **a to vyžadovať od zamestnanca, aby sa na prácu pripravil tak, aby na začiatku pracovného času mohol už začať pracovať, t. z., aby bol zamestnanec prezlečený, mal pripravené pracovné pomôcky a pod. Z uvedeného tak vyplýva, že čas, strávený prezliekaním sa do (z) pracovného odevu, sa nezapočítava do pracovného času.**

Zákonník práce dáva zamestnávateľovi možnosť (§ 90 ods. 10 Zákonníka práce) - po dohode so zástupcami zamestnancov - určiť čas, potrebný na osobnú očistu po skončení práce, ktorý sa zamestnancom započíta do pracovného času. Nad tento zákonný rámec tak môže zamest-

návateľ urobiť aj vo vzťahu k času, ktorý je potrebný pred začatím práce, nielen po jej skončení. **Ak by teda zamestnávateľ určil, po dohode so zástupcami zamestnancov, čas na osobnú očistu (vrátane prezliekania sa), potom by sa tento čas započítaval do pracovného času.**

Ak však zamestnávateľ nedohodne so zástupcami zamestnancov čas na osobnú očistu, potom čas, strávený prezliekaním sa do (z) pracovného odevu nie je považovaný za pracovný čas a navyše ani za prácu nadčas. Práca nadčas je podľa § 97 ods. 1 Zákonníka práce práca vykonávaná zamestnancom buď na príkaz zamestnávateľa alebo s jeho súhlasom nad určený týždenný pracovný čas vyplývajúci z vopred určeného rozvrhnutia pracovného času a vykonávaná mimo rámca rozvrhu pracovných zmien. Pre nariadenie nadčasovej práce platí zákonná podmienka spočívajúca v prechodnej a nie stálej potrebe na strane zamestnávateľa a táto potreba musí mať súčasne charakter naliehavosti. Zákonník práce neoprávňuje zamestnávateľa nariaďovať výkon nadčasovej práce pri prácach, potreba ktorých je stála a nie prechodná alebo pri prácach, potreba ktorých nie je naliehavá. Z uvedeného tak jednoznačne vyplýva, že čas strávený prezliekaním sa do (z) pracovné-

ho odevu nemôže byť kvalifikovaný ako práca nadčas, keďže nespĺňa zákonom stanovené podmienky.

Povinnosť prezliekania sa do pracovného odevu, resp. prezliekania sa do civilného oblečenia je úkonom, ktorý je potrebný uskutočniť pred výkonom práce a po jeho skončení. Zákonník práce ho pomenúva podľa § 220 ods. 2 ako úkon v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh. Zákonnodarca zaradil ustanovenie o plnení pracovných úloh a priamej súvislosti s ním do ôsmej časti Zákonníka práce s názvom Náhrada škody a nie do časti Pracovný čas a doba odpočinku, kde je komplexne upravený pracovný čas, z čoho jednoznačne odvodzujeme, že úkony, ktoré vznikajú pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, majú význam v súvislosti s náhradou škody v zodpovednostných vzťahoch.

Z vyššie uvedeného nepochybne vyplýva, že samotné prezliekanie sa do (z) pracovného odevu nie je výkonom práce a teda nespadá do pracovného času, resp. nie je možné takto strávený čas považovať za prácu nadčas.

Vypracovalo Metodické pracovisko
OZ KOVO Bratislava

LEKÁRSKY POSUDOK A VÝPOVEĎ

Otázka: Čo v prípade, ak zamestnanec predloží zamestnávateľovi lekársky posudok, z ktorého vyplýva, že zamestnanec dlhodobo stratil spôsobilosť naďalej vykonávať doterajšiu prácu vzhľadom na svoj zdravotný stav alebo - ak ju nesmie vykonávať pre chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou - alebo ak na pracovisku dosiahol najvyššiu prípustnú expozíciu určenú rozhodnutím príslušného orgánu verejného zdravotníctva (§ 55 ods. 2 písmeno a)?

Takýto lekársky posudok je listinou, podmieňujúcou povinnosť zamestnávateľa v prvom rade preradiť zamestnanca na inú prácu zo zdravotných dôvodov.

Teda - **na preradenie zamestnanca vzhľadom na jeho zdravotný stav nestačí potvrdenie od obvodného lekára. Jednoznačne je potrebné predložiť zamestnávateľovi lekársky posudok.**

Listina – lekársky posudok, je výsledkom lekárskeho posudzovania zdravotnej spôsobilosti na výkon konkrétnej činnosti alebo výsledkom posúdenia zdravotného stavu v súvislosti s priznaním choroby z povolania, ktorý je týmto spôsobom špecifikovaný v § 16 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Objektívizáciu vzťahu práce, ktorú dosiahol zamestnanec vykonával, k jeho zdravotnému stavu zveruje teda zákon odbornému posúdeniu, z ktorého musí vyplývať **jednoznačný záver, že zamestnanec dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu.**

V takomto prípade je prvou povinnosťou zamestnávateľa preradiť zamestnanca na prácu, ktorá zodpovedá zdravotnej spôsobilosti zamestnanca (§ 55 ods. 5 Zákonníka práce).

Zamestnávateľ je povinný prihliadnuť aj na to, aby táto práca bola pre zamestnanca vhodná vzhľadom na jeho schopnosti a kvalifikáciu.

Ak nemožno dosiahnuť účel preradenia preradením zamestnanca v rámci pracovnej zmluvy, môže zamestnávateľ preradiť zamestnanca aj na prácu iného druhu, ako

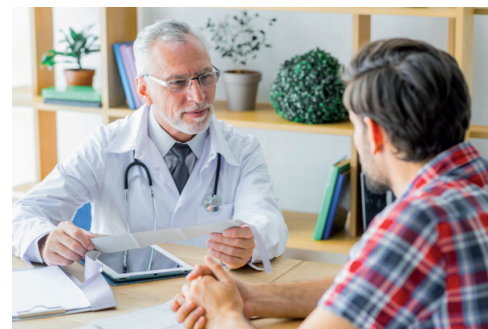
bol dohodnutý v pracovnej zmluve, tu však je potrebná dohoda so zamestnancom.

Ak zamestnávateľ nepreradí zamestnanca na inú prácu, či už preto, lebo nedisponuje takou prácou, ktorú je zamestnanec schopný vzhľadom na svoj zdravotný stav vykonávať, alebo preto, že zamestnanec s takýmto preradením nesúhlasí, je potrebné si uvedomiť, že horeuvedené závery zistené lekárskeho posudku sú jedným z výpovedných dôvodov.

Jedným z výpovedných dôvodov na strane zamestnávateľa je skutočnosť, že zamestnanec vzhľadom na svoj **zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu alebo ju nesmie vykonávať pre chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou, alebo ak na pracovisku dosiahol najvyššiu prípustnú expozíciu**, určenú rozhodnutím príslušného orgánu verejného zdravotníctva [§ 63 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce].

V súvislosti s ukončením pracovného pomeru so zamestnancom z dôvodu, že zamestnanec vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, patrí zamestnancom odstupné podľa § 76 ods. 1 Zákonníka práce.

V súvislosti s ukončením pracovného pomeru so zamestnancom z dôvodu, že zamestnanec nesmie vykonávať prácu pre pracovný úraz, chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou alebo ak na pracovisku dosiahol najvyššiu prípustnú expozíciu, určenú rozhodnutím príslušného orgánu verejného zdravotníctva, upozorňujeme, že ta-

kémuto zamestnancom musí zamestnávateľ vyplatiť zvýšené **odstupné, a to v sume najmenej desaťnásobku jeho priemerného mesačného zárobku** (§ 76 ods. 2 ZP).

Mgr. Alexandra Mičietová,
právnička Metodického pracoviska OZ KOVO Prešov

Vzdelávanie s OZ KOVO

Vážení priatelia - kováci, nezabudnite, že aj v roku 2019 pre Vás Odborový zväz KOVO pripravil bohatú ponuku odborných vzdelávacích kurzov z rôznych pracovných i doplnkových oblastí, ktoré môžete využiť pre svoj osobný a odborný rozvoj.

Do súčasného katalógu vzdelávania, ktorý si viacerí z Vás našli vo svojich mailových schránkach a nájdete ho aj na web stránke www.ozkovo.sk - v sekcii Vzdelávanie, sme zaradili pravidelne sa opakujúce odborné semináre z individuálnych a kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, ekonomiky, ako aj nové témy, zamerané na osobný rozvoj a prácu s novými médiami.

Už teraz sa - spolu s našimi lektormi - teším na zaujímavé a obohacujúce spoločné chvíle.

PS.: V prípade záujmu o tlačenú verziu katalógu vzdelávania na rok 2019 sa, prosím, obráťte na príslušné Metodické pracovisko OZ KOVO v Bratislave, Banskej Bystrici či Prešove.

Ing. Tímea Szaboová,
vedúca Úseku ZIBP a vzdelávania OZ KOVO

ZAHRANIČIE NA PROTESTNEJ VLNE

Štrajk v maďarskom Audi

V maďarskom výrobnom závode Audi Hungaria v Győri sa v závere januára štrajkovalo. Z 12 tisíc zamestnancov sa ich do ostrého štrajku zapojilo 9 tisíc. Predstavitelia Nezavislého odborového zväzu Audi Hungaria sa totiž niekoľko mesiacov nevedeli dohodnúť s vedením podniku na výške tohtoročných miezd. Tie mali maďarskí zamestnanci zo všetkých európskych výrobných závodov Audi najnižšie – v porovnaní so Slovenskom napr. až o 28%. Vedenie nakoniec pristúpilo na pôvodné požiadavky odborárov, v zmysle ktorých rast miezd bude tento rok vo výške 18 %, najmenej však 75-tisíc forintov (236,44 eura), a od 1. mája budú mať zamestnanci každý mesiac najmenej jeden celý voľný víkend. Pre štrajk v maďarskom Audi stáli aj výrobné linky SUV vo Volkswagene. Jedna štrajkujúca fabrika v Maďarsku pritom dokázala pozastaviť výrobu až v 32. podnikoch v celej Európe.

V Taliansku protest proti vláde

V sobotu, 9. februára, sa v centre Ríma zišli na demonštrácii, zvolanej veľkými odborovými zväzmi, desaťtisíce ľudí, protestujúcich najmä proti hospodárskej politike súčasnej vlády. Demonstranti niesli transparenty s hlavným heslom demonštrácie, ktoré znie „Futuro al lavoro“ (Budúcnosť v práci). Zároveň požadovali, aby kabinet prijal

opatrenia na posilnenie hospodárskeho rastu a zamestnanosti a aby znížil daňovú záťaž. Kritizovali tiež vládny plán zavedenia nepodmienečného príjmu 780 eur, ktorý podľa nich zníži motiváciu ľudí hľadať si prácu. Aj tu sa objavila talianska odnož zástupcov žltých viest, ktorí chcú okrem iného aj zníženie spotrebných daní z palív, ale aj zoštatnenie bánk a poisťovní či vystúpenie Talianska z Európskej únie.

Nemecký IG Metall spustil varovné štrajky

Tarifné rokovania medzi predstaviteľmi odborového zväzu IG Metall a zástupcami severozápadného Oceliarskeho priemyslu sa vyostřili. Rokovanie v Dortmunde trvalo 1. februára tohto roku len 15 minút. Nechýbali na ňom z oboch strán silné slová. Odborári tak po troch kolách rokovaní avizovali varovné štrajky – najskôr, 4. februára, v dortmundskom závode spoločnosti Thyssenkrupp, neskôr sa varovné štrajky preniesli aj do spolkových krajín Severného Porýnia-Vestfálska, Dolného Saska a Brém – a to až do nasledujúceho kola rokovaní 18. februára. IG Metall žiada pre 72 tisíc zamestnancov na severozápade Nemecka okrem iného aj dovolenkový príplatok 1.800 eur, zníženie týždenného pracovného času o 1,5 až 2 hodiny a zvýšenie miezd o 6%.

Francúzske žlté vesty už burcujú 13 týždňov

Vo Francúzsku aj v polovici februára vyšli do ulíc v Paríži, v Marseille, v Bordeaux aj v Nice prívrženci žltých viest, aby vyjadrili nespokojnosť s vládou politikou a hospodárskymi reformami prezidenta Emanuela MACRONA. Protestujú tak už 13. týždeň po sebe. Demonstranti však kritizovali aj policajné násilie a ministra vnútra, Christophu CASTANERA, za jeho kontroverzný návrh zákona proti výtržníkom, ktorý nedávno schválilo národné zhromaždenie. Táto norma dáva právo predstaviteľom regiónov zakázať jednotlivú účasť na demonštráciách. V Paríži neskôr prerástli nepokoje až v strety s ťažkoobdencami. Hlásený bol jeden vážne zranený a 31 zadržaných.

Štrajk na letisku v Hamburgu

Celkom 58 letov museli zrušiť v pondelok, 4. februára, pre štrajk pozemného personálu na letisku v nemeckom Hamburgu. Jednodňový štrajk, ktorý zvolal v odborový zväz ver.di začal o tretej hodine ráno. Odbory žiadajú pre každého z tisícov pozemných zamestnancov zvýšenie platu o 275 eur mesačne. Ponuku na rast miezd, ktorú predložil manažment, odmietli ako nepostačujúcu.

SITA, Reuters, TASR

10. ROČNÍK MEMORIÁLU J. ŠOLTÉSA

Je to už tradícia, že v Krompachoch si usporiadať futbalového Memoriálu Juraja Šoltésa pripomínate osobnosť nášho bývalého kolegu. Aký bol tento ročník?

Juraj ŠOLTÉS bol podpredsedom výboru našej odborej organizácie. Bol však súčasne hráčom, trénerom futbalovej mládeže a manažérom futbalového klubu FK Pokrok SEZ Krompachy. Navyše, bol za svoj celoživotný prínos ocenený aj čestným uznaním primátora mesta Krompachy za prácu s mládežou. No najviac si ho mnohí pamätajú ako nesmierne úprimného a účtívého človeka. A na takéhoto človeka nechceme zabudnúť...

O to viac, že tento - v poradí už 10. ročník, bol jubilejný. Riaditelia miestnych firiem, s ktorými tento turnaj spoluporganizujeme a tiež pani primátorka Krompách, Ing. Iveta RUŠINOVÁ, hovoria o podujatí, príznačným svojou priateľskou atmosférou. Ja by som dodal, že je to podujatie plné úprimnosti a prejavu otvoreného srdca. Účastníci sa tu cítia príjemne. Mňa teší, že práve vďaka Jurajovi budujeme tradíciu, ktorej súčasťou je aj spoločenské spájanie sa ľudí a upevňovanie ich priateľstiev. Čo viac by si mohol človek Jurajovho formátu priať. Myslím, že sa nám v tom už čo-to podarilo urobiť.

Je to veľké podujatie?

Na pomery v Krompachoch túto aktivitu k veľkým podujatiam určite možno zaradiť. Takmer 200 účastníkov je toho svedectvom. Z organizačného hľadiska je s touto akciou spojených množstvo úloh. Hlavnými organizátormi sú členovia výboru našej základnej organizácie. Teší ma, že nás okolie vníma ako profesionálne zladený tím. No nebyť záujmu zúčastňujúcich sa mužstiev, podujatie by ne-

V deň nedožitých 66. narodenín sa 16. februára 2019 uskutočnil v Krompachoch jubilejný 10. ročník Memoriálu Juraja Šoltésa. O jeho priebehu nás poinformoval predseda Výboru Základnej organizácie OZ KOVO pri SEZ v Krompachoch a zároveň riaditeľ turnaja, JUDr. Ján GABONAY.

malo dnešný formát. Trvá od šiestej hodiny ráno a končí až v neskorých nočných hodinách. A práve hráči ponúkajú v 25 duelových zápasoch skvelé herné momenty. Im patrí obrovská vďaka aj za to, že dokážu divákov na tribúne neraz vyburcovať k obrovskému potlesku a burácejúcej atmosfére.

Hovoríte o mužstvách - sú to vždy tie isté? Čo ich motivuje k účasti?

Sú to dve veci, motivácia a účastníci. Pri zostavovaní mužstiev spolupracujeme so základnými odborovými organizáciami v Kovohutách, Prakovciach, U.S.S. Košice, ale tiež s priateľmi zo Železníc SR, Východoslovenskej energetiky, Polície SR, Dobrovoľného hasičského zboru, s obcami Margecany, Spišské Vlachy, a tiež s viacerými miestnymi firmami ako Hasma, Kingspan, Zlieväreň SEZ a SEZ Krompachy, no a v neposlednej rade s Jurajovými priateľmi, ktorí tvoria mužstvo „Šoltésovcov“. Je to cca pätnásť mužstiev, no postavíť možno z časového hľadiska len desať. Vždy sa to nejakou utrasie na tých hraničných desiat.

A čo ľudí motivuje? Myslím, že príležitosť zahrat' si o umiestnenie. Manažér jednej z firiem mi povedal, že je to skvelá príležitosť na upevnenie pozitívnych vzťahov v pracovnom kolektíve. Iných zase oslovuje skvelá atmosféra. V minulosti sme sa už raz dostali do kolízie s termínom regionálnej ligovej futbalovej hry a bolo pre nás potešenie, keď sme zistili, že sa hráči chceli radšej zúčastniť nášho podujatia ako ligovej súťaže, čo prinieslo nemalé problémy miestnym futbalovým klubom. Samozrejme, nie je našim záujmom komplikovať ligové súťaže, spomínam to len ako zaujímavé zistenie, svedčiace o kvalite nášho podujatia.

Čo si z podujatia odnášajú hráči?

Snáď zážitky z tých najvýznamnejších herných momentov a skvelo prežitého spoločensko-športového dňa. Spomienky na bohaté debaty, na ktoré inak nemajú čas na svojich pracoviskách, čo je veľkou pridanou hodnotou pri budovaní priateľstiev. No určite sú to aj ocenenia, ktoré im v budúcnosti budú pripomínať skvelé zážitky. Každý hráč získal krásnu jubilejnú medailu. Mužstvá obdržali diplomy so svojimi fotografiami, a tie najúspešnejšie aj víťazné poháre. Víťaz si odniesol veľký gravírovaný sklenený pohár a mužstvo, umiestnené na poslednom mieste, súdok piva. Ocenení boli aj jednotlivci. Cenu najmladšieho hráča si odniesol Matúš NEMČÍK z mužstva Dobrovoľný hasičský zbor Spišské Vlachy, cenu najstaršieho hráča si odniesol Marián WÁGNER z mužstva HASMA, ocenenie najúspešnejšieho strelca si odniesol Ľubomír BEREGSÁZI z mužstva U.S.S. Košice Zušľachtovne a obalová vetva, a cenu najúspešnejšieho brankára si odniesol Mário KAKALEJČÍK z mužstva HASMA.

Na záver sa chcem sa poďakovať všetkým hráčom za perfektnú hru, všetkým štyrom rozhodcom za arbitrážne výkony a viacerým sponzorom za ich pomoc. Teší ma, že sa môžeme tešiť aj ich priazni. No a v neposlednom rade sa chcem poďakovať aj všetkým organizátorom, ktorí pripravili toto skvelé podujatie. Všetkým Vám, priatelia, ďakujem.

Ďakujeme za rozhovor.

Text: J. Gabonay, Foto: P. Rabatin

Umiestnenie mužstiev:

1. KOVO Prakovce
2. Hasma
3. Zlieväreň SEZ Krompachy
4. Obvodné oddelenie Policajného zboru Krompachy
5. U.S.S. Košice zušľachtovne a obalová vetva
6. Šoltésovci
7. Zinkoza
8. Kingspan
9. Dobrovoľný hasičský zbor Spišské Vlachy
10. Margecany

VÍKENDUJTE S OZ KOVO

Základná organizácia OZ KOVO Volkswagen ponúka pre členov OZ KOVO z celého Slovenska zvýhodnené ubytovanie v krásnej zrubovej chate Gazdovský dvor v Klokočove, v areáli Sudopark, v jedinečnom prostredí Chránenej krajinskej oblasti Kysuce.

Čelková kapacita chaty je 16 osôb. K dispozícii sú dve dvojposteľové izby bez kuchynky a tri apartmány s manželskou posteľou a rozťahovacou sedacou súpravou, ktorá sa dá prispôsobiť na spanie. V tejto miestnosti je aj kuchynka.

Okrem toho sa v chate nachádza spoločenská miestnosť s kompletným kuchynským vybavením a s detským kútkom, každá izba má chladničku, rádio a televízor.

Parkovanie pri chate je zabezpečené, k dispozícii je aj vonkajšie ohnisko s prekrytým sedením pre 10-12 osôb. Za poplatok 10 eur je možné využiť aj infrasaunu.

CENNÍK:

- Základná cena za posteľ pri objednaní na dva a viac dní je 20€.
- Pri pobyte iba na jednu noc je cena za posteľ 25€.
- Apartmán so štyrmi posteľami na jednu noc stojí 100€, na dve a viac nocí 80€.
- Dvojposteľová izba na jednu noc 50€, na dve a viac nocí 40€.

Rezervovať je však možné iba celú izbu!

Zľava pre členov OZ KOVO:

- 68€ za apartmán pre 4 osoby
- 34€ za 2 posteľovú izbu (17€ za posteľ)

Bližšie informácie získate na telefónnom čísle: **0905 621 005**

alebo na:

<https://www.odbornyvolkswagen.sk/>
[chata-v-klokočove-v-areali-sudopark/](https://www.facebook.com/chatagazdovskydvor/)
<https://www.facebook.com/chatagazdovskydvor/>

Krížovky s úsmevom

Jano už dlhšie sleduje manželku ako sa v plavkách krúti pred zrkadlom a keď to už trvá veľmi dlho, hovorí jej: - Anička, veď ty máš presne tie isté miery ako Angelina Jolie... - Naozaj, Janičko? - uveličene hovorí manželka. (Dokončenie tvorí tajničku krížovky.)					okolo, vókol (bás.)	masa ľudí	hladomor (kniž.)	slávnosť	3. časť tajničky
Pomôcky: utilitár, latit, pals, niveau	zápasník s bykmi	oxidácia	zbijajte	tvoril sa (bás.) Ernestína (dom.)	odhánanie (hosp.) šúcha, drhne				
tolerantne znášali									
kúrením zohrial obydlie						stupeň paleogénu nepukavý plod			
štuchne (expr.)						nedávno vytvorený šíri vôňu			
Estera (dom.)					pastier oviec ututľávajú				
2. časť tajničky				to isté (zastar.) psí zápach				prospechár (zried.)	4. časť tajničky
skratka dopravného inšpektorátu			hotovo (zastar.) pripravená z ibiša						
zbavia nečistoty						značka titánu pevne, dotuha			
bola zamestnaná						nieže značka auto-sviečok			
Pomôcky: laur, vae, PAL, dan, nažka	neže túlia žrdka v kuríne					druh pôdnej formy vavrín (bás.)			
pastva					druh horniny beda, po latinsky				
1. časť tajničky				cudzí bankovka ozn. liet. Etiópie					
úroveň (kniž.)						čitoslovce zvuku pri zívání			
divadlo (zastar.)						kypri pôdu pluhom!			!

Zasmejme sa

Rozprávajú sa dvaja kamaráti v krčme:
„Moja žena stále tvrdí, že ženy dokážu robiť dve veci naraz. Tak som jej kázal sedieť a byť ticho.
A nedala to...“

Hovorí dcéra otcovi: „Oci, ak mi dáš 10 eur, poviem ti, kto spáva v tvojej posteli, keď si v nočnej.“
„Dám ti aj 20 eur, ak mi to povieš!“
„No predsa ja!“

Dvaja manželia v byte. Manželka lieta z kuchyne do obývačky, v jednej ruje vareška, v druhej prachovka, nič nestíha.

Manžel sedí pred televízorom, nohy vyložené, noviny v rukách. Vtom sa žena nazúrene prístaví pri mužovi a pýta sa ho: „Fero, rozmýšľal si, prečo ja mám doma vždy toľko roboty?“
A muž odpovedá: „Nuž, lebo v noci spíš a ono sa ti to nazbiera.“

Stretnú sa dvaja: „
Ty ako chodíš do roboty?“
„Nasilu.“
„Myslel som, ako tam ideš.“
„Hrešiac a nadávajúc.“
„Ale ja sa pýtam, ako sa tam dostaneš?“
„V depresii...“

Dvaja kamaráti cestujú autobusom a rozprávajú sa:
„Tak ako? Čo nové v práci?“
„Ále, minulý týždeň bol úplne skvelý! Riaditeľ šiel na dovolenku a celý podnik si oddýchol!“